

MINERVA

Diară literară, beletristică și de distracțiune.

Apare în 1 (13) și 15 (27)
a fie-cărei luni.

Proprietar, editor și redactor responsabil:
George Curteanu.

Prețului: pe an 4 fl., pe 1/2 an 2 fl., pe 1/4 1 fl.
Pentru România și străinătate: Pe an 10 fr.
Prețului e a se solvi înainte.

Vântul suflă.

Vântul suflă, se isbesce de pârteții casei mele:
E „crivățul” fără milă în vestimentul negru de jele,
Bate tare se surupe fundamentul dela casă;
Dă se spargă coperișul și s'alunge dela masă
O familie română, ce în pace locuesce,
Și ca se-și cultive limba între fi se nisuesce.

Tata spăimântată se roagă de crivățul fără milă:
Lasă-mi casa, lasă-mi masa, nu cercă a face silă.
Aste bunuri, toate sante, cu pământul de sub ele,
Bunul nostru moșu odată le-a donat ficelor mele;
Ca în ele se-și cultive totu mereu limba străbună,
Limba dulce dela Roma, limba noastră cea română.

Dar tiranul nu aude rugăminta de părinte,
Dă se sufle totu mai tare, și silesce înainte.
Întră 'n templele „Minervei”, profanăz-a ei altare;
Vrea se stingă cu tărie toate acele felinare,
Unde poțe se-și găsescă limba noastră părtinire,
Să se stingă de pre lume, se ne fac' a nu mai fire.

Nu-i crivățul vântul, care vrea se strice a mea căsciordă,
Nu-i crivățul fără milă, făr' urechi, făr' inimioră,
Elu nu scie ca se strice a „Minervei” sante altare:
Este neamul, semintia, crudă, fără de 'ndurare,
Carc moșul o primise în pământul strămoșescă,
Cetitorule, ghicește-mi: neamulă cela dușmănescă!! —

Iacobu Onea.

Asupritorii.

Novelă.

(Fine).

Ioană Nemeșu se uită cu mirare la ea, nescindă
ce se credă?

— Pentru-ce plângi, d-nă?

— Elu de sigură va muri! D-ta mi-ai spus-o!
Contele e forțe astut, elu se va păzi bine și cei-ce
voescă se-lu elibereze de sigură voru fi prinși! Și
atunci va fi vai de soțul meu! D-ta ai șis-o!

— Dar d-nă! D-ta mai înțelesu rău! Nu am
șis, că va fi vai de d-lu Tiberianu, ci de conte! Și
acesta o repetu și acum! Îți voi spune și motivul,
ce m'a îndemnatu se șicu astfelu. Toema acum dis-
punu de o cetă de douē sute înarmați, pre cari trebe
se-i transportu la comandantele. Cu aceștia de nu
voru reuși soldați, ce i-am trimis, se elibereze pre
d-lu Tiberianu, voi face în praf și cenușă castelul
și-lu voi eliberă.

Unu sgomotu de pași atrase atențiunea intrevor-
bitoriloru.

În momentul următoră ușa se deschise cu re-
pediciune și în casă pași căpitanul Tiberianu. După
elū mai urmară patru.

— Laudă ceriului! — strigă femeia în culmea
bucuriei, aruncându-se în brațele lui.

— De acum înainte sum liberu de pericle! —
șise căpitanul. Voiu fi în continuu în mijlocul soți-
loru mei!

— Primesce mulțamita mea pentru ordinul adusu,
d-le Nemeșu! — se adresă apoi cătră acesta întin-
dându-i mâna. E sănatosu comandantele?

— Da! Elu e vesel, că a pututu se-și impli-
nescă dorința sa măsima — obiectul visuriloru sale.

— Mișcarea e dar generală?

— A cuprinsu totă țera!

— Ce ordinu a mai datu comandantele?

— Nimicu alt-ceva, decâtu se vē faceți datorința.
Eu trebe se plecū chiar acum! Ceta asta trebe se o

ducă la Ohaba! Mulțămescă lui Dumneșeu, că te vedu liberu.

Dicându aceste dădu mâna cu căpitanul, se închină înaintea soției acestuia și disparu.

— Să mergem și noi! Soții ne așteptă! — strigă Tiberiană celor patru tovarăși ai sei.

Ei plecară. Veturia rămase în „casa strigoiloră” cu ună păzitoriu.

Incepură a se arătă diorile.

— Să grăbim! — șopti căpitanu'.

După ună marșă repede de ună pătrariu de oră se opriră înaintea unei porți, ce era vis-à-vis de castelul contelui. O sentinelă le deschise ușa. Apoi intrară într'o casă mare de bârne. Aici aflară vre-o patruzeci de omeni, ce șoptiau cu mare grijă. La intrarea căpitanului se ridicară toți și în respectul cel mai mare îi făcură locu în mijlocul casei.

— Pregătiți sunteți cu toții? — întrebă Tiberiană.

— După ordinul ce l'amă căpătată provocărămă pre conte să se predee, dar nu voi. Păzitorii castelului toți au fugit în groziți fiindu de mulțimea omenilor înarmați din ceta d-lui Ioan Nemeșu. Contele e părăsită de toți. Elu se află în mâna noastră.

— Dar aveți arme?

— N'avem decătă lănci! Inse ne putem folosi destul de bine! Amă înțelesu, că voesce să fugă astăzi la Ungureiu, unde își are viile! Ilu vomă întâmpină în drum!

Vorbitorulă fu întreruptă prin intrarea unui om, care anunță deschiderea porții castelului. Conjurații năvăliră afară cu furiă și se aședară înaintea porții.

Era ziua deplină.

Calésa era trasă de patru cai negri. In ea ședea bătrânul și două fiice ale sale, iar pe lângă calésă mergea călărețul Oblonovski.

— Predă-te, d-le conte! — îl provocă ună bărbat punându-se înaintea calésii.

— Dă sbiciu cailor! — demândă despotulă cu ună viersă detunătoră desperat.

Visitulu lovi cailă cu așa putere, încătă aceia trecură cu iuțela fulgerului pre lângă celă-ce se opunea și dispărură curându în depărtare. Atentatoriă luară în gónă calésa, dar speranță de a o ajunge nu era. Ea eși curându afară din sat și coti pre după grădină. Când calésa percurgându ună spațu destulă de însemnată era se cotéscă la drépta, pre calea Ungureiu-

lui, trebui să se opréscă. Înaintea ei apără ună omă cu lancea pre uméru.

— Stați! — răeni elă făcându gesturi amenințătoare și aruncându mai multe injurături asupra contelui.

Cailă se spăriară și deteră înapoi.

— In lături! — strigă visitulu.

— Ce voesce dela mine! — întrebă contele pregătindu și pușca.

— Să te dai prinsu! — răspunse înfuriatulă prindându cailă de fréu.

Oblonovski își puse pușca la ochi. O detunătură răsună în aeră. Omulă cu lancea era însé în picioare. Glonțulă nu nimeri. Intre acestea persecutoriă sosiră. Contele celă tinéru fugia cu calulă său cătră Ungureiu, părăsindu calésa. Bătrânulă Oblonovski își vedea perirea. Înțelegându că aici nu mai póte folosi glonțulă, între atăția omeni recourse la ună mijlocă extremă — desperat — la puterea fizică propriă. Apucă pușca de țeve și năvăli ca o fiară sêlbatică asupra agresoriloră. Incepă a lovi și în drépta și în stânga cu atăta putere încătă unii mai slabi de ângeră o luară la fugă.

— Moră tirane blăstemată! — strigă omulă, ce cu câte-va minute mai înainte îi oprise calésa, aruncându și lancea.

Elu nimeri. Oblonovski tăiată la grumazi căđu jos. Deodată apără căpitanulă Tiberiană.

— E mortă asupritorulă? — întrebă elă apropiindu-se.

— Și-a dată sufletulă satanei! — răspunseră conjurații.

— Așadară infernulă sê-lu înghiță! — accentuă căpitanulă scrișnindu din dinți.

De abia fini cuvintele ultime, când se auđi ună tropotă de cală. După câte-va secunde înaintea loră apără ună călărețu.

— Curajă amiciloră! — începă acela. Asupritorii suntă bătuti în tóte părțile. Comandantele a raportată ieri o victoriă strălucită asupra loră lângă Muréșu. Noi suntemă la putere. Asupritorii fugă, se ducă, dispară, iar carii nu potă suntă striviți de ai nostri. Nu multă va trece, până ce vomă gustă și noi din fructulă dulce ală libertăței, câștigate cu bravura noastră — cu curajulă nostru! Sănătate la toți!

Cu acesteă călărețulă salută pre Tiberiană și se depărtă în galop.

Virgiliu Lupescu.

Unu copilă de conte.

Romanu de Antonu Langer

tradusă din limba germană de Dănilă Sânjoană.

(Urmare).

— De sigură, din punctul de vedere alu rangului d-tale ai dreptate — di-se Procopu cu intimitate — și eu îți iertu risul, însă cugetă d-ta și la aceea, că sërmanulă calfă de mésară, carele până atunci venise în contactu numai cu semenii sei, fărmeceatū de atăta grație, amabilitate, spiritū și frumsețā, purta în inimă din acelu momentū unū amorū profundū și sântū, unū amorū, carele nici chiar atunci nu cedă, când elū află că obiectulū amorului său nerealisaverū este contesa d'Aubusson-Ardaigne. Cugetă d-ta, că elū nu a făcutu nici o încercare a se apropiā de ea prin aceea, că purta rosa cea albă la inimă ca unū talismanū, ca unū odorū sântū, — că privia la ea, ca la o stea frumôsă, ca la sânta ficiorā, ca la D-đeu. Cugetă, că tôte cugetele și lucrurile lui aparțineau ei, că acestū secretū dulce era închisū adēncū în peptulū lui, că unica sa rugăciune era: numai odată sē o mai vedū și apoi sē morū. Cugetă la tôte acestea, scumpā d-șorā și-ți vei închipui, câtū de rău l'a durutū, când în fine o revēdū, când trebui sē audă acelu risū, carele și acum îi sună în urechi.

Leonia aseultă aceste cuvinte adēncū emoționată.

Acum simți ea, câtū de ferbinte trebuie că a iubit-o junele, la carele adesea cugetase cu atăta dorū. Inima i-se mișcă puternicū în favorea lui, mințea ei însă, caracterulū ei solidū și tactulū ei cuviinciosū îi impuseră, sē-și predomineze mișcările inimei și sē reducā amorulū înfocată a lui Procopu în acele margini, pre cari temperamentulū său aprinsū amenința a le trece.

— Sërmanulū meu amicū — di-se ea — îmi pare rău, că acea glumă a luatū o formă atātu de nefericită. Nu a fostū intențiunea mea sē te ofensezu și sē te batjocorescū. Dar cugetă numai, eu, o fiică a unei case nobile, mirēsa unū amplotiatū de statu de rangū înaltū și viță nobilă, — d-ta unū lucrătorū, nici barami măiestru! La ce rezultatū am ajunge, chiar și dacă și-ași răspunde amorulū, care îlū nutresei și la care eu nu iaū nici cea mai mică parte! Au trecutū dillele romantice. Preste acele rătăcirī sociale ride astădi lumea. Eu nu voescū sē aparū în ochii d-tale ca o cochetă fără inimă, ci ca o muiere de simțemētū, carea compătimesce cursulū lucrurilor, prin carī ai fostū trasū în nefericita suferință, și carea de altă parte trebuie sē te provōce cu serioșitate și cu tōtă energia. Departe cu fantasia, departe cu credința nesănētōsă în visuri nerealisabile, serioșitatea vieței nu suportă

atari nebunii, întorce-te însuși la vieța reală, fi aceea ce poți fi, unū lucrătorū bravu, a cărui basă mai sigură este câmpulū de aurū alu meseriei, rupe-ți din inimă ori ce suvenire de mine, așa cum ai ruptū rosa cea albă, simbolulū unū amorū copilărescū, — și ia-ți de soție o fată bravă de cetățanu, carea ca soție și mamă a copiilorū d-tale îți va oferī acea fericire, carea îndesertū ai căutat-o la ambițiōsa fiică a casei d'Aubusson-Ardaigne.

Ochii lui Procopu schinteiau. Nobila putere a spiritului seu transporta victoria preste suferințele sufletului său și răspunse cu unū felū de însuflețire:

— Da, d-șorā, d-ta ai dreptate. Inima mea a fostū duplu rānită, — acum nu-i este nimicū. Prin pasulū, carel' ai făcutū astădi, spre a te escusā față de sërmanulū lucrătorū, te-ai făcutū érāși aceea, ce ai fostū, idealulū inimei mele. Prin purtarea d-tale de ađi-diminēță și-ai fostū perdutū în ochii mei farmeculū, cu carele mi-ai fostū ornatū fantasia, însă în acestū momentū, când stai înaintea mea, atātu de bunā, atātu de blāndă și atātu de frumôsă, când spui sërmanulū lucrătorū cu onōre, că nu a fostū intențiunea d-tale a-ți bate jocū de elū, a-lū ofensā și desprețui — în acestū momentū érāși ești pentru mine stēua vieței mele. Sciu, că cugetele la d-ta rămānū cugete și nu potū fi cuvinte nici înaintea semenilorū d-tale și nici alorū ai mei, căci colegii mei m'arū aflā chiar așa de ridicolū ca și înaltū năsențit d-tale amicū, îndată-ce le-ași arētā numai prin unū cuvētū, că eu iubescū o contesă, — însă tocmai pentru aceea îmi binecuvētū și laudū sōrtea, că d-tale și numai singurū d-tale potū sē-ți dīcu, că te iubescū, te iubescū nesfırșitū, că te voiu iubi până la ultima respirare a vieței mele, și suvenirea d-tale numai atunci va dispără din inima mea, când sufletulū mi se va despărți de trupū, acēsta o jurū înaintea atotputintelui D-đeu! Amin.

Procopu vorbise cu atăta focū, cu atăta avētū, încātu Leonia mai începū a tremurā. Foculū ce flăcāra din privirea lui era mistuitorū. Întrēgā frumsețā sa bărbătēscă se înfățișā în o înaltă însuflețire a feței sale nobile, în pozițiunea pitorēscă, ce o luā, rāpitū fiindū de vorbirea sa. Leonia ar fi trebuitū sē nu fie muiere, ca sē nu înțelēgā acēsta. Tonulū, cu care rosti elū aceste cuvinte, pētrunse de atăta hotărēre, la începutū fusese linū, apoi deveni sonorū și energicū, așa că la ultimele cuvinte Leonia sari de pre fotelū,

merse iute spre elu, puse mâna pre brațulu lui ridicată la jurământu și șopti:

— Tăcere pentru D-đeu! este cineva dedesu, tu.
Procopu ascultă.

— Te înșeli, d-șóra mea, — răspuse elu chiar așa de incetu, — totul e în linisee.

— Să rămânemu unu momentu în tăcere, — șopti Leonia, — ar puté fi păzitorulu și nu mi-ar plăcé să presupună, că eu mă aflu aici.

— Cum poftesei, — răspuse Procopu și tăcu, în care timpu Leonia se puse éráși pre fotelá.

Astfelu ședurá ei tăcendú câteva momente.

Deodată începú a se lăți în cabinetu unu mirosu finu, unu mirosu pătrundétora, carele devenia tota mai puternicú și se infățíșá ca fumú.

— Ce-i acésta? — đise Leonia, simțindu-se silitá a tuși, — aici este fumú.

— Și eu ílu simțesca, — devine tota mai nesuportabilu, — răspuse Procopu.

— Vine din josu încóce.

— Nu-i cu putință.

— Deschide totuși ușa dela scará.

— Índată.

Procopu deschise ușa și în acelu momentu esclamá, — D-đeule sânté!

Sub picioarele lui era o mare de focu.

Leonia asemenea era plecatá ínainte. Aruncá o privire în josu și articulá cu desperare:

— Suntemá perduți, — scara arde, nu mai putemá eși.

— Íncá nu! íncá nu! — strigá Procopu, pre a căruí față palidá ca mórtea curgeau picurí de sudorí de spaimá și desperare, păreți suntá de lemnú, póte-cá ne succede a-i sparge, și apoi o sáriturá în grádiná ne póte mântui; decá numai ne-ar auđi cineva. Dar pavilonulu e atátu de ceparțe de casá. Cu o íuțelá mai mare, de cum suntema noi în stare a o reproduce aici, aruncá Procopu în timpula acestorú cuvinte giláulu și alte instrumente în geamurile de sticlá ale cupolei, încátu aceștiá se sparserá zuráindú. A se cățará de cupolá íi era imposibilá. Apucá decí cu o putere de gigante masa de giluitá și o isbi cu o forță uriașá de păreți pavilonulu ca să-i spargá.

Dar păreți rămaserá neclintíți. Desperatá íși lásá mânilé în josu.

Leonia se apropiá de elu, palidá ca unu cadavru. Ochí ei fulgerau unu focu rarú și pieptulu i-se ridica convulsivá. Puse mâna sa albá și finá pre brațulu lui și cu o vóce încurajátore íi șopti:

— Curajú, amiculu meu, curajú!

Procopu íși acoperi cu ambe mânilé față mistuitá de spaimá.

— O, D-đeulu meu! — esclamá elu — atátu de tinérá íncá și să mórá!

— Așa fricá ai de mórte? întrebá Leonia.

— Eu? — esclamá elu, cu să am fricá de mórte, eu, care nu mai am nimicú de speratá dela viétá. Eu morá ușorú și bucurosá — dar d-ta! — d-ta! — o, D-đeulu meu!

— Mângáie-te, și eu voiú sci murí, — cu supunere la voia lui D-đeu.

Ín timpula acesta foculu făcuse progrese ínspáiméntátore. Prin spargerea cupolei de sticlá a cabinetulu de lecturá ce e drepta o parte din fumulu, ce se înálța, era deláturatá, dar curentulu de aerú pusú la cale prin acésta spargere ajutá foculu. Scara se rěsturná pocnindú în cuptorulá de flacári de sub picioarele lorú, în care trebuiau să se eufunde și ei în timpula celú mai seurtú, ca unu sacrificiu consacratú morții celei mai ínfíorátore. Padimentulu începú a se ínférbénta, podelele aceluia sunau și prin crepáturí pětrundea fumulu în susá în spirale fine.

Procopu era ca nebunú de durere.

— Sărmanulu meu amicú, — đise Leonia, lucrulu devine seriosu, — noi trebuie să murimá.

— Și eu, eu trebuie să fiu vina, că ai venitá d-ta aici.

— Ceriulá a voitá acésta. D-đeu a voitá să mă pedepséscá pentru-cá am jucatú unu jocu perfídú cu inima d-tale, pentru-cá am negatú în modú pécátosú simțémintele ínimei mele proprii pentru caprițiile nebune ale lumé, căci ascultá-mé acum în acésta órá sərbátoréscá, când mai avemú póte-cá numai câte-va minute de tráitá, când apuná cele pá-méntesce și adevérulu eternú íși rupe cale prin negura n buniei și desértáciunci omenesce, ascultá-mé đicá, — te-am iubita din đíua când ne-amú cunoscutá, — íartá-mé, scumpe Procopu!

— Leonie! — strigá Procopu afará de sinc.

Ochí Leoniei flácárau în o ínspirațiune suprapáméntéscá. Astfelu a trebuitú să prospicieze fecióra de Orleans pe rogá la Rouen, când flacárilé íi încinserá picioarele, iar privirea íi era îndreptatá în susá, unde deschíđendú-se ceriulá i se arétá maica Domnulu, purtándú flamura gloriei eterne.

Suméța fíicá de conte, care purta atátu respectu de lume și de tatálu seu, era în acestú momentu numai o muieré amátore, carea nepásándú-i de tótá spaima morții, plútia în cugetele, că decá pre acestú bárbatú nu-lú putea posedé în viétá, celú puținú să mórá intrunitá cu elu în flacárilé, carí nu erau mai puținú ferbinți, ca amorulu lora.

— Nu íntelegú, — articulá Procopu în frica de mórte și însufletíre.

— Da, amicul meu, te iubesc și acestă amoră să-ți fie o consolare la mörte, — întinde-mi mâna.

Procopu îi prinse mâna. Fieri de fericire îl cuprinseseră.

Crepăturile în podele deveniau totu mai mari, fumulu totu mai îndesatü.

— Pre noi ne cunună mörtea, — di-se ca cu o vöce, care nu mai avea nimicü omenescu. Vină, mirele meu, întinde-mi sarutarea de mirésă, sãrutarea de mörte.

Ea cãdö pre peptulu lui. Procopu atinse aceste buze, pre cari nici-odată nu le profanase sãrutare de bãrbatü.

Insufletirca ei, curajulu ei în fața morșit ilü încurajä și pre elu.

-- Da, mirésa mea, së murimü împreunä, decä nu amü pututü trãi împreunä. Ultimele momente fie consacrate amorulu.

— Ultimele momente se cuviniu lui D-đeu.

Și cu o mână puternică ilü apucä ilü trase josü în genunchi și-i șopti:

— Haid, së ne rugämü.

Ea își plecä capulu și-și împreunä mânila, era așä de frumösä ca o martirä din timpurile prime ale creștinätäșii. Procopu urmä esemplulu ei, ingenuchiä lângä dinsa și se rugä ferbinte.

Câteva momente rëmaserä în acestä pozițiune.

Foculu bubuia infioratoru, podelele sãriau, grinșile pãrãiau.

Prin acestü sunetü auđi Procopu afarä voci sgotmötöse și strigäte de focü; observaserä incendiulu. Elü sãri în susü.

— Vine ajutorä! — esclamä elu.

— Prea târđiu, — rëspunse Leonia.

— Cine scie, D-đeu e mare și —

Cuvëntulü i se înäduși în gurä, căci din crepăturile padimentulu eșiau în susa flacări singuraticel și luminöse.

Fără de a mai vorbi unü cuvëntü, îmbrășisä pre Leonia, o ridicä pre mäsä, prin ce îi apërä vestmintele barem pre câteva secunde de cuprinderea flacãrilor.

Tãlpile ciobötölorü sale erau ferbinți și începeau a se înegri.

— Îndeșertü! prea târđiu! — respirä Leonia.

— D-đeu së ne steie într'ajutorü! — rëspunse elu.

În acelu momentü tunară de afarä lovituri repeđi în pãretele de lemnü alü cabinetulu de lecturä, care încä începü a fumeğä și a se înferbëntä.

— Aier! aier! — strigä Procopu.

— Lãudatü së fie Domnulu! încä trãesce! — rësunä afarä o vöce puternică de bãrbatü și loviturile urmarä dupä olaltä cu repeđiune dupä.

— Douë minute trecurä în torturä și frică. În fine se sparse pãretele și o deschidere destulü de largä, prin care se pötä încäpé unü omü. arëta ceriulu albastru și instelatü, afarä doi bãrbași înarmați cu sëcuri stãteau în vârful scãrei și strigau: Incöce, Procopu! încöce!

Unulu era Paulü Hüniger din Mainz, celalaltü mäiestrulü Ioanü Novotny.

Era timpulü supremü.

În aceli momentü flacãrile ajutate prin eurentulu de aerü erupserä din padimentü cu o furie inoitä și înfricoșatä și făcurä, ca o parte a aceliua së se rëstörne pocnindu în adêncime. Procopu cuprinse pre iubita sa, carea cãdö leșinatä în brașele lui. Din fericire acea parte a padimentulu, unde stãtea elu cu dulce sa sarcinä se mai ținu câteva secunde.

Töte acestea se întemplarä mai iute, de cum le pöte descrie pëna. Cu putere uriașä predete Procopu pre Leonia leșinatä celorü doi mântuitori, cari o scöserä cu îngrijire; apoi se avëntä afarä și elu pre scară și când își ridicä piciorulu de pre padimentü acela se prãbuși în afundime și întregü internulu pavilonulu era mai multü numai unü cuptorü focösü.

Cu o sãriturä ajunse Procopu pãmëntulu grãdinei și acolo cãdö leșinatü lângä iubita sa.

Pre când acum mäiestrulü Ioanü Novotny și Hüniger se ocupau cu leșinatulu Procopu, — pre când contele d'Aubusson palidü ca mörtea și pãzitorulu Claqueron oferiau totulü pentru a aduce în vicță pre Leonia carea nu avea cunoscință de sine, ajutatü fiindü în acestü lucru și de căträ veciniü, ce grãbirä acolo, în acelu timpü noi vomä mai adauge ceva, ce ar fi necesarü pentru priceperca și esplicarea acestui capitolü atätü de avutü în întempläri.

Pöte-cä încä își mai aduce aminte amicabile lü lectorü, că d-lu Armand Jérôme Paul Claqueron, pãzitorulu casei, unde nici-odată nu clopoșia nime, în acestä nöpte misteriosä, dupä-ce de douë-ori fu conturbatü în comoditatea îndatinatä, fu trezitü și a treia-örä din somnu. Fără voiä trase sföra, care deschidea pörta.

Intrarä doi ömeni lui necunoscuți; era mäiestrulü Novotny și Hüniger.

Mäiestrulü Ioanü Novotny primise epistola lui Procopu, în care acesta cerea atestatulu sëu de botezü, precum și töte celelalte esplicări cu privire la nascerea lui. Mäiestrulü îi venia töte acestea atätü de curiöse și mai cu sëmä madame Drach era atätü de spãriatä de înscințãrile din epistola lui Procopu, încätü nu se linisei pãnä ce mäiestrulü din strada Augarten nu se puse pre vagonü, spre a cãlëtori la Parisü.

Ajungându aici alergă bravul măiestru la lucrătorea lui Procopu, află însă în locu de celu căutatü numai pre Hünninger, care fără şovăire comunică lui Novotny stăruințele misterioşe ale lui Stavinsky, de a atrage pre tinerul Procopu la sine. Măiestrul recunoscü îndată cu mintea sa sănătoşă, că aici e vorba de unü proslitismü şi hotări tare a smulge pre discipulü sêu din cursele conspiraţiunei. De aceea se unü momentanü cu propusulü lui Hünninger, de a merge numai decätü la casa dela țără dinaintea barierei de l'Etoile spre a aduce pre Procopu.

La intrare păzitorulü spăriatu din somnü le strigă:

— Ce voiți, domniî mei? Cine sunteți? Ce căutați?

— Nu mă cunosei, păzitorule — răspuse Paulü Hünninger, fiind-că măiestrulü Novotny nu scia nici unü cuvântü franțozesce, — sum unulü dintre ouvrieri, carü au lucratu astăzi aici în pavilonü şi vinü, ca să ducü pre colegulü rămasü îndereptü.

— Bine. Mi-aducü aminte, dar cine e acestü domnü? — întrebă păzitorulü cu neîncredere.

— Acestü domnü, — răspuse umoristiculü nêmtü, carele nu afla de lipsă a da curiosulü Claqueron desluşiri mai de apröpe, — acestü domnü este unü medicü de smintiți, renumitü din America, care a venitü, să cureze pre bietulü nostru colegü, fiind-că de câtva timpü a arătatu urme förte suspecte de o alienaţiune mentală.

Claqueron grăbi a le arētă calea şi a le deschide uşile grădinei.

— Unü nebunü! — cugetă elü mergëndü înaintea lorü, unü nebunü! şi singurü în grădină cu contele şi contesa. Ceriule! ce se pöte nasce de acolo!

Apoi adause tare;

— Şi credeți, că acelü nebunü ar puté fi periculosü pentru cineva?

— De sigurü, — răspuse Paulü, ca să grăbescă mai tare pre păzitorulü, carele deschidea încetu uşa grădinei, acela e în stare a-ți pune tötă casa în flacări.

— Isuse Christöse! mi-se pare că spusele d-tale s'au şi adeveritü! strigă Claqueronü, făcëndu-se palidü ca mörtea. Vedeți colo!

Din ambe ferestrele pavilionului eșiau flacări roșii şi unü fumü negriu incunjura etagiulü superiorü.

Cei trei bărbați alergară strigändü cătră pavilonü. Păzitorulü răzni: „Au feu!“ Paulü şi măiestrulü Novotny în frica de mörte strigau numele lui Procopu.

Ei auđiră cum fu zdrobită cupola şi înțeleseră prin părăitulü flacărilorü strigätulü de ajutorü alui Procopu.

— Trăesce, se află deasupra! Scări încöce! securi! strigă Paulü, decă aşedămü încă la timpü o

scară pre päretele de pëtră, şi putemü rupe deasupra lemnulü, atunci e scăpatü.

— Colo pe nucü e răđimată scara cea mare de grădină, — strigă păzitorulü, — au feu! au feu!

Novotny şi Paulü alergară acolo să aducă scara.

— Adă-mi o sêcure, o bardă şi unü parü de fierü! — strigă Paulü cătră păzitorü.

— În momentulü, când au apucatü Paulü şi Novotny scara, ca să o ducă la pavilonü observară în tufişü unü bărbatü.

— Cine ești d-ta? ce cauți aici? — strigă Novotny uitändü totulü, în limba germană.

— Mă cređi döră de unü furü? — dişe bărbatulü asemenea în limba germană, eșindü din tufişü căci vëđü bine, că ori-ce ascundere l'ar aduce în presupü, — eu sum contele d'Aubuson Ardaigne.

De vre-o douăzeci de ani nu mai auđise mësarulü acestü nume, din acea đi, când se încercase îndeşertü a pëtrunde în palatulü din Praga, unde locuia acela, carele îi răpise pre iubita sa, — din acelü timpü, de când nu-i mai venise pre buze numele, pentru alü cărui secretü ilü negase Maria Hlaby în epistola ei; în acestü momentü însă uită ori-ce precauțiune, ori-ce refrenü şi strigă cătră punëtorulü de focü:

— Decă este așa, atunci pune umërulü, d-le conte, şi ne ajută la scăpare; căci colo susü se află în primejdie de a arde unulü, carele chiar așa de bine e unü conte d'Aubusson ca şi d-ta.

Contele fără a face vre-o obiecțiune ajută a duce scara. Elü voi prin acestü lucru a deläturä dela sine suspițiunea, iar de altä parte a face lumea se credă, că foculü s'a escatü din întemplantre. Scara fü răđimată la momentü de pärete şi într'o clipită cei doi bărbați ajunseră în vërfulü ei. Păzitorulü şi vecinü numëroși alergară întru ajutorü cu sêcuri şi cârlige. Novotny şi Paulü lucrau cu putere de gigante, spre a face o deschidäturä în päretele etagiului superiorü.

Josü stătea contele d'Aubusson-Ardaigne şi privia cu mânilë înercușate şi cu inimă palpitändă la înfiorätorulü şi neplăcutulü teatru nocturnü. Elü mai avea o speranță, adecă aceea, că padimentulü cabinetului de lecturä se va rësturnä şi va trage pre Procopu cu sine în prăpastia focösă, mai înainte de a le succede celorü doi mântuitori a rupe päretele pre din afarä. Deja auđi, cum se rësturnä o parte a padimentului părăindü în abisü, dar în acelü momentü era spartü şi päretele şi auđi jubilarile lui Novotny şi alui Paulü.

Opăcitü privi elü într'acolo, dar în locü de a vedé pre pretendentulü temutü apărëndü singurü, vëđü şi nu voia a crede ochilorü sei, pre propria sa fiică în brațele urgisitului, carele o predete celorü doi amici şi apoi sări şi elü, precum scimü, pre scară. — Ambii erau mântuiți!

Ochii contelui amenințau a eși din orbitele lor, inima i era aproape de pocnită.

— Mort de ma pie! — scriși elu în dinți, fiica mea la elu! nóptea! singură la elu! în brațele lui! ce se fiă acésta? Este acesta unu jocu blăstematu alu întemplerăi, — séu este intru adevèru unu D-đeu alu răsplățir, cum spunu fabulele doicesc? atunci trebuie sé fiă și unu dracu, și acela nu mé va lăsá în necazu!

CAPITOLUL X.

Tata și fiica.

Doué țile după întemplerile enarate în capitolul precedentu aflăm pre frumoșa contesă Leonia în hotelul tatălui ei în Rue Helder întinsă pre unu divanú móle, medicul tocmai o părăsise. Convulsiunea nerviloru, urmarea acelei nópti de spaimă, o părăsise, fața ei, ce e dreptu, era încă palidă, dar din ochii ei lucea iarăși focul celú blându și buzele i le coloră iarăși roșeța purpurie, carea este o frumseță pre e. tu de rară, pre atâta și de mare.

Bêtrâna Straschenko intră și anunță:

— Domnulú conte.

După ea urmă bărbatulú, pre carele îlú cunoscemú ca pre unu demonu fiorosu din țiuva aceea, când a inscenatú asasinarea vèrului seu, până în momentulú, când a pusú focu în etagiulú de josú alu acelu pavilonú, carele închidea nu numai prada sa alésă, ci și pre propria sa fiică, fără se presupuná elú ceva despre aceea. Ni-se va reflectá, că nu se aflá vre-unu sceleratú atâtu de consecuentú. Dar o privire în analele criminalelorú, în analele rătăcițilorú tuturorú timpurilorú și a tuturorú popórelorú va dovedi celorú necredători, că — durere — scelerății și criminalii lucrá mai consecuentú în rēutățile lorú, decâtú ómenii cei bunii în virtutea lorú. Și totuși avea acestú bărbatú o parte bună, elú își iubia fiica nesfirșitú. A fi prețuitá de cătrá ea era scopulú vieței sale și tremura la cugetulú, că Procopu ar poté scí mai de aproape despre originea sa și ar fi comunicatú acésta contesei în pavilonú. Precauțiunea diplomatică și iubirea de tatá sé luptau în elú pentru supremație în momentulú, când intrá la fiica sa. O sérutá pre fruntea-i albă și cu o compățimire intimă o întrebá:

— Te simțesci bine, copila mea?

— Perfectú, tatá.

— Mediculú Masson, pre care tocmai l'am întâlnitú, m'a asiguratú de asemenea și așadará credú. Fața ta nu mai lasá nimicú de doritú — mulțamitá lui Dumneđeu.

— Nu voesci sé seđi, tătucá?

— Cu plăcere, — đise contele, trăgându-și unu scaunú și luându locú lângá capulú ficiórei, ce se repausa pre divanú, — de doué țile, carú urmará după

miracolósa întempleră am schimbatú numai câteva cuvinte cu tine, și și acelea numai când m'am încunoscintatú despre starea ta, pentru-cá mediculú ținea ori-ce vorbire de periculósă, iar rēpausulú de neincunjuratú de lipsă. Îmi pare bine, că s'a ridicatú aceea oprelisce, căci mé simțescú óre-cum astrinsú a vorbi cu tine despre acea întempleră estraordinară, carea era sé-mi răpescá în unu momentú pre iubita mea copilá.

Și éráși o îmbrățoșá cu delicateță.

— Inainte de tóte, đise Leonia, — cum a fostú posibilú, că d-ta, pe care te credeam în Paris, ai pututú fi la teatrulú întemplerii?

Contele rēspunse la acésta întrebare fără a deveni în perplesitate, căci era pregățitú.

— D-đeulú meu! Sé se numescá óre presimțire, hotărire séu visiune, ce se petrecú în spiritulú meu? Făcuserámú o cavalcadá cu Saint-Gérard și marquisulú de Letigny în Bois de Boulogne. Ne-amú opritú în Ruen-Retire. Se făcú nópte și la reîntórcere, când ne apropiarámú de barierá, îmi veni în minte, sé cercetámú totuși odatá casa dela țerá a amicului nostru în timpulú nóptii.

— Dar cu multá mai curéndú te-ași poté întrebá eu, cum a fostú cu puțință, ca sé aflú pre copila mea, pre contesa Leonia d'Aubusson-Ardaigne, în timpulú nóptii, singură în unu pavilonú îndositú, cu unu bărbatú, care de altmintrelea e cu multá mai neînsemnatú decâtú sé potú veni baremi câtú pre departe la unu prepusú ofensabilú.

— Pentru-cá eu iubescú pre acelu bărbatú, — rēspunse Leonia liniscitá.

Contele tresári.

— Leonie! — strigá elú încremenitú de mórte, dar sé reculese iute și adause!

— Voiu trimite după mediculú Masson, copila mea, căci sé vede, că elú s'a înșelatú chiar asa de tare, ca și mine, și că tu ești mai morbósă, de cum presupunemú noi toți; căci vorbesci rătăcitá și voescú sé te lasa.

— Rêmái, iubite tatá, — eu sum atâta de liniscitá și cu minte, cum nu am fostú în vieța mea. Tinerulú, carele m'a scosú din focu, e firesce numai unu mésarú, dar acésta nu se ține de obiectú. Ilú cunoscú din Viena, și l'am iubitú, fără de a-i cunósce starea. Când ilú revéđui în Parisu, atunci mi-am demințitú inima și voiam cu ori-ce prețú a sustiné respectulú, ce-lú datorescú d-tale, d-lui de Argenteuil și marcei nóstre. Elú nu credea, că și eu îlú iubescú. La întâlnire l'am tractatú durú, dar când i-am vėđutú durerea și când am recunoscutú, că ași avé o vieță de omú pre conștiința mea, atunci am luatú hotărirea, ca într'o întrevorbire sé-i câștigá celú puținú mângăiere

și să-lu facă să credă în imposibilitatea unei împreunări între noi. Deja să resignase, deși era cuprinsă de durere, și intrevorbirea noastră s'ar fi finită cu o despărțire eternă, atunci să aprinse din întâmplare etagiulă de sub noi.

— Drace! — cugetă contele, — chiar eu trebuiam să fiu ruinătorul planurilor mele proprii. Nemesis! Nemesis!

— În acelă momentă înfricoșată, — continuă Leonia și vócea-i tremura continuându mărturisirea, — când viața să părea perdată și mórtea sigură, se arătă amorulă lui în modulă celă mai emoționatoră, ba și eu, uitându cu totulă de mine, i-am mărturisită amorulă meu, am căduță pre peptulă lui și elă mă numi mirésa sa.

Contele își sterse sudorile reci de pre frunte.

— Și apoi ce va fi mai departe? — întrebă elă fără vóce.

— Ce va fi mai departe? — dișe Leonia ridicându-și capulă în susă, — d-ta scii, că eu mă îndatincză a-mi ținé cuvântulă.

— Cum, tu voesci să te măriți după calfa de mésară?

Da, voescă.

— Contele începă a ride convulsivă.

— E hotărîrea mea neclintită, — repetă Leonia.

— Și marquisulă de Argenteuil?

Și pentru acéstă întrebare își avea Leonia răspunsulă pregătită.

— Voiu vorbi însa-mi cu d-lă de Argenteuil, — dișe ea, — elă este ună bărbatū cu multă mai respectabilă, decătă să nu repășescă dela o împreunare, carea eu aș face-o contra aplescării mele și cu tipulă altui bărbatū în inimă. Evenimentele estra-ordinare escusă schimbările estraordinare în referințe.

— Leonie! Tu mă scoți din minte cu liniseea ta! Cugetă numai, ce faci! Nu numai pre ună omă nedemnă ilă privesce alegerea ta, ci și pre unulă politică compromisă; — cugetă la pozițiunea mea, care —

— Politice compromisă, cum așa? — întrebă Leonia spăriată.

— Elă e prietenă intimă ală unui polonă, cu numele Stavinsky, — răspuse contele în grabă — și probabilă e incurcată de cătră acesta în totū felulă de intrigă scormolitoare și va scăpa de mână pedepsitoare a justiției chiar așa de puțină, ca și magistrulă său. Căci căpitanulă e arestată de câteva zile în o cafenea pre boulevardū.

Leonia privi în ochii tatălui său esaminându-lă.

— Dar cum vine aceea, — întrebă ea, — că d-ta, contele d'Aubusson, deodată ești inițiată așa apriată în referințele unui calfa de mésară, carele stă atâtă de josă sub d-ta, ba ești informată chiar și despre prietenia lui cu căpitanulă arestată.

Contele își mușcă buzele; observă, că a dișă prea multă, dar se reculese iute și răspuse:

— Am trebuită să mă informeză despre favoritulă tēu, pre carele l'am aflată în contactă atâtă de intimă cu fiica mea.

Leonia înroși până la albușulă ochiloră.

— Tocmai acelă contactă intimă, cum ilă numesci d-ta, mi-a impusă de datorie, a aparținé bărbatului, cu carele mai aflată în atare contactă, — căci alți ómeni, cari nu ară alege espresioni așa delicate ca d-ta tătucă, ar atribui póte-că altă nume acelei întâlniri, care a fostă atâtă de sântă și inocentă. După ce va deveni acelă bărbatū soșulă meu, voră încetă tóte clevețele și șoptirile.

— Aceea nu se va întâmplă nici-odată! — strigă contele, care își totă reținea mânia.

— Cine ne va împedecă?

— Eu, în puterea autorității mele părințesci.

— Au trecută acelea timpuri, când se trimiteau ficele neascultătoare în mânăstire, și cele ascultătoare se predau la nisce bărbăți, pre cari nu-i iubiau.

— Tu ești minorénă.

— Potă acceptă.

— Domnulă de Argenteuil își va validă drepturile sale.

În acelă momentă ună servitoră intră și predându o epistolă dimpreună cu ună jurnală dișe:

— Dela d-lă de Argenteuil.

Contele rupse epistola, care era adresată lui, o ceti și se făcū palidū; aceea cuprindea numai următorele șire:

„D-le conte! Am onóre a-ți aduce la cunoscință, că concediulă, ce mi-l'a încuviințatū d-lă ministru, ilă voiu începe și-lă voiu folosi la o călătorie de recreare la scăldile din pyrinei, — fiindcă unele împrejurări, a cărorū detailare o vei află în numărulă alăturatū ală diuarului „Siècle“ mă necesiteză a rupe relațiunile mele atâtă de plăcute cu casa d-tale. Necesitatea de a-mi ordină bureaux-ulă înainte de plecarea repentină, mă va escusă, că nu-mi iau adioulă dela d-ta în persoană.

Primesce asecurările etc. etc.

Jules Argenteuil.“

(Finea va urmă).

ASTREA.

— Poveste după T. S. —

(Fine).

Tóte aerolitele și meteorii mai mici se adunară pentru a mai zări odată strălucitorea ființă și a atinge cu buze ferbinți marginea vélului ei. Ca ună cristală înaripată, limpede, senină și curată plutia divină Astrea într'o lucróe maestetică, întunecându tóte stelulele din jurul ei. Din diferite părți, depărtări de milioane de miluri alergau lucitórele camarade, mici și mari, pentru a țice protinei călétóre ună cuvântu de adio.

O astfelu de adunare de stelule brilante, asteroide, luni, stele fixe și luminí rătăcítóre nu vėduse nicicând acestu universu nordicu, așa de părăsítu și misteriosu ce era.

Conductulu loru cătră sóre semėna unui valú de focú, de așa mare intensivitate, încátu se perdeau stele mari în strălucirea lui.

Astrea legėna clipítórele aripi cu grație și ușurintă, căci chiar și eterulú subtilú nu putea, nu vrea să-i reziste, ei din contră, era aplicatú a-i face locú.

— O miie de aní numai și eată, mica Astrea era deja la punctulú osticú alú călei laptelui unde trebuia să o părăsescă escórtu, deóre-ce aici era granița sidericá a zonei nordice.

Și se vedea ună jocú de stele — o adevėrată plóie de luminí, se auđiau șuerături, desmerdări, urmau sărutări de despărțire și îndėrėptú spre înfinitu se întórse őrăși stolulú iubitelorú însoțítóre, póte pentru a nu se mai vedé nicicând.

Astrea rămase singurá. Înaintea ei se desfășura nepătrunsulú și misteriosulú universu, din care luciau ea dintr'o nópte obscurá milioanele de stele fixe și planețir. Nicí o singurá stea conducétóre, care să-i ușureze calea prin caosulú acesta de estindere infinită, nu i-a mai rămasú.

Dar totuși ea nu putea rătăci.

Minunatulú globú solarú, dorința-i ardėtóre, ėtá-lú coló josú în adėnea depărtare firmú și nemișcatú. A cărmui înainte spre elú, fără întârđiere, a incunjurá pericolele ciocnirii cu alte corpuri ceresci, acėsta era problema micuței Astrea. Vėlulú ei fragedú undula prin eterú, scutindu-i corpulú de negura surie. Elú atingea cu grație în treacėtú micile stelule din apropiere.

Tóte aerolitele, întreaga constelațiune, pre lângă care trecea în apropiere de câte o sută de milioane de miluri, tóte priviau cu surprindere și dorú după gingașa și fărmeccátóre aparință.

Nu trecuse dorá nicicând o ființă atâtú de impresionantă preste zona cerescă.

Stele rătăcítóre curgeau după ea și meteorii învápăiați de iubire prin farmeculú ei o urmăiau cu pasiune. Dar înzadarú. Astrea avea unú singurú scopú, căruia îi urma cu nerăbdare.

Constelațiunea „Carului mare“ își mlădia osia, ea se nu rupă vélulú undulátoru și chiar „Leulú“ își trase ghiarele, pentru a deschide cale agreabilei ființe, iar bėtránulú Lirius trimise doispredece din cei mai frumoși planeți ai lui, cari aveau să petrecă pre mica Astrea prin imperiulú său.

În scurtú întregú orizontulú veni în agitație și din ce se arėta mai respingėtóre pentru omagiile și supunerea lorú, de aceea creșcea mai multú numėrulú adoratorilorú ei.

Orbită de strălucirea „Crucei“, de care era atâtú de aprópe, încátu rađele lorú întunecau încátva diadema ei de asteroide, închise ea ochii și cu o iuțelá îndoită își urma sborulú, căci puternicú se simția atrasă cătră cea mai frumoșá dintre stele, care nicicând nu încėtá de a atrage tóte corpurile apropiate ținėndu-le pre veci lánțuite.

Când deschise Astrea ochii iarăși crucea se vedea numai în puncte mici clipítóre, din contră „Ursulú mare“ se înălța din așternutulú său, iar „Scorpionulú“ își arėta limba și înspăimėntatá se aruncá Astrea pentru a feri din cale monstrilorú în constelațiunea Cycladelorú, cari o primirá cu iubire în mijloculú lorú.

Multe milioane de miluri se apropiase ea de sóre. Ea simția deja ferbințelá rađelorú și se simția atrasă cu putere.

Necapabilá de ai prestá rezistență simția, că iuțelá de odinióră e înmuitá, iară micile stelule, cari o urmau cu gingășie, se înmulțiserá atâtú de multú, încátú marginea lorú nu era de vėđutú.

Căldura neplăcutá, care creșcea urcându-se pre totú momentulú, nevoi pre mica Astrea a-și ascunde frumosú împodobitulú și selipitorulú capú sub vélulú gingașu, încátú lucróea diademei de asteroide privia numai cu sfėlá prin elú.

Pre dinaintea privirei înspăimėntate șuerau din timpú în timpú globuri puternice care-i răpiau aspectulú spre sóre; era Uranus ántáiu, urmá puterniculú Iupiter cu lunile sale și Neptunú. Astrea, fără a fi conscie de sine, pătrunse în sistemulú solarú, era aprópe ajunsá la ținta multá doritá a călétoriei sale. Aripa stângá atinse linú cerculú lui Saturn și-lu aduse în mișcare. În sború turbatú se apropiá ea totú mai multú de globulú solarú, care sta înaintea ei ca o mare rotundá de focú, ca o atmosferá licurítóre în mărime nepătrunsá.

În periferia lui scăpărau miș de schintei uriașe, munți de foc și facle, cari se luptau cu furie consumându și nimicindu-se reciproc, pentru a da locu altor monstrii de foc, cari versau prin eteru unu fluxu de lumină.

Era înfiorătoare această scenă pentru sficioasa Astrea. Vălul ei o scutia de pericolu, dar retrage nu se mai putea din cercul acesta fărmecat, căruia doispredece planeți cu lunile lor s'au supus pre vecie.

Astrea se vedea lăntuită prin o putere misterioasă, care o reținea la o anumită depărtare, era însă fericită. Ea își ajunsese dar totuși unu scopu, își astîmpărase unu doru. Ea a pătunsu în marea enigmă, după a cărei descoperire lăncețiau soriorele ei. Mai puțin sfiosă, decâtu pătunsă de admirație și evlavie porni ea mai departe în jurul sorelui traversându calea lui Mars și a pământului pentru a trece iarăși pre altu teren cãtră regiunile, care le pãrãsise. Vẽ-

lul ei, care necontenitu undula după ea, licuria în lumină vie, aprinsă de focul sorelui, și cu durere se putu despărți mica Astrea de fărmecătorul focu, în a căru putere rămase totuși pre vecie atrasă ca unu cometă rătăcitoră. . . . Preste voință, răpită de unu curentu necunoscutu, cu celeritate îndoită, sbura înainte spre locul ei iubit.

Ajunse. Cu doru nebuș cãuta stelutele de odi-
oră, în a căroru apropiere se simțise fericită înainte, dar înzadar, cuibul vechiu era pãrãsit. Cãlãtoria Astrei, cãtră sora durase milioane de ani, iar în timpul acela le fu avisatã stelutelor soriore o altã sferã de activitate. Prin contactul cu sorele, acestei forțe primitive a totului viețitoru, fu datã Astrei tinerețã veșnicã; ea rămase, ce a devenitã, — celu mai frumosu planetu pre bolta cerescã, celu dintãiu cometu nãscutã în sistemul solaru.

Leontina.

Literatură populară.

Doine populare

— De pre luncă în Biharea —

Bate-lu Dómne cu amară
Pe cin' m'o luatã husarã,
Cã pãndã-ce am husãritã
În grea slujbã am truditã,
Și 'n rea bolã amã bolitã.
De țera mea 'nstrãinatã,
De mândrã îndepãrtatã,
De totã lumea uitatã.

Bate-lu Dómne și-lu mai bate
Pre doctorulã din cetate,
Cã cãtanã m'o luatã,
Și din satã m'o 'ndepãrtatã,
Iar când acas'am venitã
Toți ai mei m'au pãrãsitã,
Casa o aflai întorsã,
Oculu în iarbã grosã,
Prietenii m'au înșelatã,
Mândra mi-s'a mãritatã.

Bate-o Dómne cãtãnie
Multu necazã mi-o fãcutã mie,
În trei ani cãtã am slujitã
Totu de rele am nimeritã.

Antoni Popu.

Aforisme alese despre femei, amoru și cãsãtoriã.

Estrase din diverse colecțiuni de Jeronimã Barițiu.

Celu care crede soției sale sã înșelã, celu care nu-i crede e înșelat.

Prov. frances.

În Africa femeia e unu animalu domesticu, în Asia unu obiectu de paradã, în Europa unu copilu rãsfãțat.

Seinac de Meilhan.

De logicã femeia nu scie nimic. Trebuie sã întocmesce lucrurile așa, ca ea sã voiescã. Acesta e totu.

A. Lindner.

Femeia uresce oglinda, când i aratã prea curatu defectul ei; pentru acea și uresce o femeie pre cealaltã.

Logau.

Când douã femei sã despartu, mai stau încă multu la vorbã.

Bãrbații guvernã lumea și femeile pre bãrbații lor. Ce voescu mai multu.

B. Goltz.

Din douã femei bãrbatul de ordinaru va iubi pre acea mai multu, care o meritã mai puțin.

S. Wohl.

Suntã femei, cari ghicescã dorințele neesprimate ale bãrbaților — pentru a lucrã în contra acelorã.

G. Engelsmann.

O femeie, care j^ocă în cărți, pierde — chiar și când e în câștigu. *I. Schnabel.*

* * *

Unu amant^u serios^u în prezența iubitei sale e perplec^su, stângaci^u și puțin^u însinuator^u. *Kant.*

* * *

A iubi puțin^u însemn^ăză a put^e spune cum iubesc^e cineva. *Petrarca.*

* * *

Ceea-ce mărgăritarul e pentru scoică, acea e amorul pentru unele inimⁱ feminine — com^ora lor^u proprie, dar și morbul^u lor^u incurabil^u. *Eöt^vös.*

* * *

Amorul^u, care se p^ote măsur^a, e s^erac^u ca un^u cerșitor^u. *Shakespeare.*

Diverse.

Sciri literari. Distinsul^u scriitor^u, patriotul^u nostru, d-l^u Petru Dulf^u, profesor^u la Bucureș^e, va sc^ote în cur^end^u de sub tipar^u lucrarea sa mai nou^ă intitulat^ă „*Isprăvile lui Păcală*“ o epopee poporală în 24 de cânturⁱ lucrat^ă pre temelul^u povestilor^u n^ostre poporale cu num^ose ilustrațiunⁱ. Un^u episod^u din ac^est^ă lucrare de val^ore fl^u avem^u și noi la îndem^ână și-l^u vom^u public^a în numerⁱ primⁱ ai anul^u urm^ător^u. — D-l^u Dr. Dimitrie Onciul^u, profesor^u în Cernăuți a fost^u invitat^u la redacțiunea publicațiunei „*Oesterreich-Ungarn im Wort und Bild*“ s^e scrie istoria Bucovinei până la împreunarea cu Austria, înt^emplat^ă la anul^u 1775. — Reuniunea temelilor^u române din Blași^u a mijlocit^ă, ca și în iarna ac^esta s^e se țin^ă serate literari. Cea de ânt^ăiă serat^ă s'a ținut^ă Sâmbăta trecut^ă. Disertante a fost^u d-l^u Dr. Augustin^u Bunea, protonotari^u consistorial^u.

Diaristic^u. Amicul^u nostru, domnul^u Cornel^u Pop^u Păcurari^u, a întrat^u în redacțiunea „*Tribunei*“ ca colaborator^u intern^u și a luat^ă asuprași conducerea provisorie a numitei foi. —

Iarășⁱ procese de presă. Procuratura a introdus^ă cercetare contra inv^ățatorilor^u G. Crăciun^u din Kodoș^u și G. Petrovici^u din Torna pentru un^u apel^u, care este îndreptat^u cătră preparanșⁱ absoluți în anul^u școl. 1891/2 ai institutului pedagogic^u din Arad^u. Asemenea s'a hotărⁱt^u de cătră tribunalul^u din Cluși^u punerea sub ac^usă a domnilor^u Ioan^u Russu Șirianul^u, ca redactor^u și auctor^u și Ioan^u Popa Necș^ă, ca conducător^u al^u tipografiei pentru articolul^u „*România pentru noi*“ apărut^u în Nrul^u 28 al^u „*F^oiei Poporului*“ a. c.

Fapt^u imbucurător^u. — Cei ce cunosc^u orașul^u nostru sciu, că Români^u bistrițeni — deși atât^u de num^oși — au avut^ă până acum o biserică de lemn^u, scundă și f^orte slabă, care n'a corespuns^ă nici numărului credincioșilor^u și nici împrejurărilor locali. Astă^zi suntem^u în plăcuta și de mult^ă așteptata poziție a înregistr^ă imbucurătorul^u fapt^u, că adecă acestⁱ Români^u în frunte cu inteligența română din loc^u a cump^erat^ă dela ordul^u Minoritilor^u marca și solida biserică — numit^ă mănăstire — dimpreună cu realitățile aparținătore cu prețul^u de 35 mi^u florinⁱ.

Societatea de lectur^ă „Andrei^u Șaguna“ și-a ținut^ă „*Sedința publică*“ Lunⁱ în 29 Novembre st. v., în memoria marelui archiepăstor^u Andrei^u, în sala cea mare a seminarului Andreian^u din Sibiu^u cu următorul^u program^u: 1. „*Cuv^ent^u ocașional^u*“ rostit^u de Aron^u Roman^u, cl. curs. III.; — 2. „*Petru Rareș^u*“, poesie eroică de Ioan^u Nenișescu, declamată de George Perian^u, ped. curs. III.; — 3. „*El R'baa*“ poesie de V. Alecsandri, cor^u cu solo de tenor^u de Eus. Mandyceschi, executat^ă de Vasile Popovici^u, cl. curs. III., și corul^u seminarial^u; — 4. „*Fraga*“, poveste în versurⁱ, declamată de autorul^u Ioan^u ~~Nota~~, cl. curs. III.; — 5. „*Țiganul^u împ^erat^u*“, anecdotă de Th. Speranșă, declamată de Teodor^u Orlea, cl. curs. III.; — 6. „*România*“, cor^u de E. Wachmann, executat^ă de corul^u seminarial^u.

Ce face dragostea. — Principesa Elisabeta, fca lui Leopold de Bavaria și nep^ota Monarchului nostru, s'a inamorat^ă de un^u locotenent^u — baronul^u Otto de Seefried de Buttenheim, născut^u la 26 Septembrie 1870. Părinșⁱ princesei fiind^u în contra acestei îndrăgostiri, tin^erul^u oficer^u f^u transferat^u în garnis^ona dela Metz. Dragostea tinerilor^u îns^e a remas^ă aceeași și în dlele trecute s'au logodit^ă la Genua. Monarchul^u nostru a conferit^ă tin^erul^u titlu de conte și i va d^a ca zestre un^u castel^u și 2 milioⁿe de m^ărci. O altă prins^esă și anume princesa Sofia, fca celui de al^u doilea frate a M. S. Imp^erat^oresei n^ostre s'a îndrăgostit^ă de un^u căpitan^u de cavalerie. Ea s'ar fi esprimat^ă: Dacă Elisei i s'a dat^ă un^u locotenent^u, atunci o s^e mi-se d^ee și mie căpitanul^u meu.

Hymen. D-l^u *Pompeiu Hosszu*, ingineri^u la oficiul^u de edile din Cluș^u s'a fidanșat^u cu d-șora *Elena Silași*, fca d-lui protopop^u Alesandru Silași din Bistrișă. Felicitările n^ostre!

POSTA REDACȚIUNEL.

D-lui A. M. in B. Se va public^a. Salutare.

Vicenza. Ne d^ore, că sunteți încă tot^u morbos^u. Sperăm^u însă că Dumneș^eu V^e va red^a sănătatea, ca s^e V^e putem^u ved^e mai des^u în col^onele revistei n^ostre. Lucrarea trimisă va urm^a în cur^end^u.

Avisu!

Subscrisulă măiestru croitoru îmi iau permisiunea a face cunoscutu onor. publicu din locu și juru, cumcă mi-am asortatu din nou

Atelierulă de croitoria

aflatoriu în Bistrița, strada promenădii Nr. 5,

cu totu feliulă de **mostre** pentru haine bărbătesci din materiile cele mai moderne pentru sesonulă de erna și primăvera.

Totodată facu cunoscutu onor. publicu, cumcă tôte comandele se esecută în atelierulă meu cu cea mai mare **promptitudine, punctualitate** și cu **prețuri** câtu se pôte de **moderate** spre îndestulirea onorașiloră clienșii.

Rogu deci pe onor. clientelă și pe onor. publicu a mă onoră cu încrederea sa.

Cu distinsă stimă

Ferdinand v. Schivanovits,

croitoru pentru militari și civili.

Avisu.

Imi ieu voia a face cunoscutu Onor. publicu că cu 1 Octombore 1893 am deschisu în Bistrița (Transilvania) în casa domnului Gottfried Csallner (strada ungarască Nr. 17) unu

institutu de imprimare, întraurire, compactură și fabricare de lucruri de galanterie.

Activitatea îndelungată, ce o am desvoltatu pentru perfecșionarea mea în multe lucrători din Ungaria, Austria de josu și susu, Bavaria, Sacsonia, Alsasia-Lotaringia și Elveșia, ca și cercetarea primei școle europene de resortu de întraurire (Gera, Rusa) me autorisază a puté asigură pe onor. publicu, că comandele, ce mi se voru face, se voru efectui promptu, corectu și cu prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

O. Raupenstrauch.